

DSM-5 Handboek vertaald

Vier vragen

Een jaar na de presentatie van de DSM-5 in Amerika verschijnt de Nederlandse vertaling. Psychiater Jim van Os werkte mee aan het handboek, maar heeft ook kritiek. Hij pleit in 'De DSM-5 voorbij!' voor een 'persoonlijke diagnose'.

DSM-5
Handboek voor de classificatie van psychische stoornissen

Uitgeverij Boom
ISBN 9789461059598
Prijs: € 149,95 of € 112,95 (paperback)

Op www.dsm-5-nl.org staan nog enkele (kortere en goedkopere) uitgaven vermeld. Er is geen digitale versie.

Na jaren van voorbereiding verscheen in mei 2013 de DSM-5, de nieuwste versie van het belangrijkste psychiatrische indelingssysteem.

In YN 3-2013 besprak ik deze, met historie, achtergronden, kritiek op dit systeem en de verschillen met de DSM-IV, vooral voor wat betreft psychosen. Nu, bijna een jaar later, verschijnt de Nederlandse vertaling van het complete handboek.

De inhoud verschilt niet van de Amerikaanse druk. Het vertalen van de namen van de stoornissen gaf wel eens discussie maar leidde toch tot een goed resultaat. In alle publiciteit rondom de Nederlandse uitgave werd benadrukt dat de DSM geen diagnosebijbel is maar een handboek voor het classificeren van psychiatrische stoornissen.

De volledige invoering van het nieuwe systeem in Nederland zal overigens nog wel een kleine twee jaar vragen. Steeds meer mensen vragen zich overigens af of er na de te verwachten periodieke updates nog een DSM-6 komt.

Gelijk

De Maastrichtse hoogleraar Jim van Os heeft veel kritiek op de DSM. Hij uit dat genuanceerd en goed wetenschappelijk onderbouwd en gevoed door zijn ervaringen als psychiater en behandelaar. Vanaf 2007 was Van Os lid van de werkgroep Psychotische Syndromen van de DSM-projectgroep, waar hij onder andere

Onder veel diagnoses gaat gewone menselijke variatie schuil

een naamsverandering voor schizofrenie voorstelde. Om diverse niet wetenschappelijke redenen vond hij onvoldoende steun hiervoor.

Van Os verwoordt zijn opvattingen over de DSM in zijn boek 'De DSM-5 voorbij!' Hierin laat hij de invloed zien van het vaak verkeerde DSM-denken op de zorg, de instellingen, het bestuur, de politiek en de verzekeraars. Hij vreest dat de 'DSM-isatie' van de psychiatrie tot een soort staatspsychiatrie leidt.

Persoonlijke diagnose

Van Os stelt voor om geen standaard vragenlijstjes meer af te vinken om tot één van de vierhonderd DSM-diagnoses te komen, maar om tot een persoonlijke diagnose te komen door vier vragen te stellen:

- Wat is er met je gebeurd?
- Wat is je kwetsbaarheid en weerbaarheid?
- Waar wil je naar toe?
- Wat heb je nodig?

Gelijk hebben is niet altijd gelijk krijgen. Een boeiend boek!

Ruud van Dorth | yn@ypsilon.org

Interessante (niet letterlijk geciteerde) opvattingen van Jim van Os:

DSM-diagnoses zijn praktische etiketten, geen afzonderlijke ziekten. Het is onjuist dat ze voor een GGZ-behandeling vereist zijn en er een financieringssysteem op gebaseerd is.

Tientallen jaren biologische psychiatrie hebben veel ontdekkingen opgeleverd, maar die zijn weinig relevant voor de behandeling van en de prognose voor de patiënt.

Twintig procent van de mensen heeft wel eens psychotische symptomen gehad. Er is veel overloop in symptomen bij psychosen, depressie en bipolaire stoornissen. Onder veel diagnoses gaat gewone menselijke variatie schuil.

Marktwerking heeft in de GGZ tot meer vraag naar zorg geleid. Vooral bij problemen die commercieel interessant zijn, zoals verslavingen.

Hoe groter en bureaucratischer de psychiatrische instellingen, hoe meer de aandacht van het management - met steeds meer lagen - verschuift naar bedrijfsmatige aspecten.

De DSM-5 voorbij! - Jim van Os
Diagnosis Uitgevers. ISBN 9789491969003.
Prijs: € 30,00.